

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Sv̄b B. Carolo Borromeo, Cardinale
Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue]
voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

Tit. XIX. De Officio Pvnctatoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

Duo ex prædictis qualiter, & ad quod opus singula hebdomada deligendi sunt, & contumaces quomodo puniendi.

Cap. I I.

EX Mansionarijs siue Chori Cappellanis duo in singulas hebdomadas deligantur, idq; in orbem fiat, nisi aliud probatus Ecclesiæ mos requirat.

Horum alter officium ordiatur, & perficiat, consistens in medio choro, vel ad lectorile, quod ab ea parte sit, ubi is fuerit.

Alter Psalmorum tonum instituat pro tempore, & Antiphonarum, que ubi legendæ fuerint, ab ipso tantum, vel solum ab alio legantur, nisi id munus aliquis ex pueris seminarij adimpleuerit. Diebus vero festis, in decantandis Antiphonis, Canonicis, & alijs voce præeat: & quæ cantanda, vel legenda sint, ipsis indicet, is antequam officium inchoatur, chorû ingressus, libros præparet, Missam, Psalmos, Antiphonas, & alia, quæ usus requisierit inueniat.

Mansionarij siue Cappellani in suo munere contumaces, vel negligentes, pro modo culpæ, iudicio eius, qui choro præsit, distributionibus careant.

Qualiter prædicti, & his similes cooptari debeant etiam suffragijs Canonicorum. Cap. III.

CVM de mansionarij, aut alterius Ecclesiæ ministri, qui Canonico inferior est, cooptatione agatur, is etiam præscripta Canonicis cooptatione, à capitulo Canonicorum probetur; Cui probationi quatuor, pluresve, eiusdem ordinis ministri, à præfecto capituli peritiores delecti, interesse possint, quorum de eo cooptando sententiam capituli præfectus rogabit; tum illis remotis de approbatione, aut reiectione capitulum decernet, suffragijs occultè latis.

DE OFFICIO PUNCTATORIS.

Punctator habeatur, qui iuret, omnesque rectè notet.

C A P. I.

PUNCTATORIS creandi, morem in omnibus Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis retineri iubemus.

Is in mensem, vel in aliud certum tempus pro cuiusq; Ecclesiæ consuetudine à capitulo constitutus, iuret, se in officio suo obeundo fidem, ac diligentiam præstiturum.

Studiosè exploret, & in libro punctationum notet omnes, quicunq; ñ fuerint, qui sacras horas, & diuina officia nõ obierint; quiq; contra, q̄ his, alijsve nostris siue provincialibus constitutionibus præscriptum est, in choro quidquã fecerint, qua in re is ullius non odio, non amore, non spe, non metu moueatur.

Non ritè notans in quam pœnam incurrat. Cap. II.
SI aliquem iniuria notarit, de suo ei satisfaciatur; si verò notandum prætermiserit, de suo item tantundem det; quod in Ecclesia vsus conuertatur; & integras vnius hebdomadæ distributiones amittat.

Liber punctationum qualiter custodiendus, & ostendendus, & punctator diuinis intersit; aliter quomodo prouideatur, & in quam pœnam incurratur. Cap. III.

Libros punctationum diligenter custodiat, & Episcopo quoties voluerit, & capitulo singulis mensibus exhibeat. Quo tempore is in officio punctatoris permanserit, sacris horis, & officijs omnibus intersit; nisi absit de eius licentia, qui Choro præsidet; quo tempore alium, ab eodem chori præfecto probandum, substituatur, qui suo muneri satisfaciatur: si secus fecerit, pro singulis vicibus vnius diei distributionem amittat.

Quando alter ab Episcopo adhibeatur punctator, qui eadem quæ supra præstet, libriq; conferri debeant, & qualiter omnis controuersia tolli. Cap. IIII.

VT autem hoc officium melius exerceatur, neminiq; aliquid iniuste, aut remitti, aut adimi possit; præter delectum à Capitulo, alter punctator ab Episcopo creetur, si ita ei expedire iudicauerit.

Is, suprascripto iureiurando apud Episcopum præstito, altero in libro omnes, qui suo muneri defuerint, notet.

Singulis hebdomadis ambo punctatores libros inter se conferant: & si qua in re discreparint, Episcopus, vel eius Vicarius illico omnem eorum controuersiam sine vlla forma iudicij, sublato quocumque etiam appellacionis impedimento, dirimant.

Episcopus deligat ad id punctatoris officium, quem voluerit, idoneum clericum.

Eidem Episcopo facultas sit, de eâ Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia, in qua punctator creandus sit, omnes, quoscumque libuerit, propositis pœnis suspensionis à diuinis, & alijs suo arbitratu cogendi, vt id munus suscipiant, & obeant; si malitia Canonorum hac diligentia indigere Episcopus iudicauerit.

Iuramentum per punctatores etiam à Synodo diocesana præstandum est. Cap. V.

Quod de punctatorum iureiurando supra sancitum est, id & ab iisdem, & vnoquoque item punctatore, qui vel festi diei, vel funeris, vel anniuersariorum, vel processionum, vel aliorum deniq; diuinorum officiorum causa, etiam in Collegiatis, alijsve Ecclesijs, constitutus est; præstetur, non modo cum punctatoris officium suscipiunt, verum etiam in publica diocesana

Synodo

Synodi conuentu, qui habebitur, dum ipsi id officium gerunt; quo religiosius vnusquisque eorum excitetur ad debitum in munere suo obeundo diligētiam, officium, cum fidelitate coniunctum adhibendum.

Pœna non iurantis. Cap. VI.

SI quis autem punctator non iuratus, id munus inierit, aut gesserit, mul-
tetur pro modo culpæ Episcopi arbitratus.

Quanto tempore eorum duret officium. Cap. VII.

VNiuscuiusque punctatoris officium, ac munus deinceps trimestre sit; quod tempus ab Episcopo, & ab capitulo, suo cuique punctatori, pro-
rogari liceat.

Errata quorumcumque notanda. Cap. VIII.

Punctatorum, quos Episcopus, capitulumq, constituerit cura, & offi-
cium sit, tum capituli vniuersi, tum vnuscuiusque dignitate præditi,
canonicive absentiam, & errata notare.

Punctationes distinctè pro absentia, & erratis faciendæ.

Cap. IX.

VNusquisque eorum, quod ad notandi rationem attinet, in ijs omnibus, &
singulis, quæ in nostris decretis, eo de genere præscripta sunt, sui mune-
ris, curæq, partes præstet.

Accuratè in primis, rectèq, notet, non eos solum singulos, qui statis Cano-
nicis horis à Choro absuerint, verum etiam vnumquemq, contra nostrorum
decretorum præscriptum in Choro, in processionibus, in funeralibus, diuinisq,
alijs officijs errantem, peccantemve.

Quando ad Canonicorum præsentium absentia, & errata referri, &
controuersia à præfecto Chori si valeat, aliàs à Vicario
Episcopi decidi debeant. Cap. X.

VNusquisque præterea punctator singulis diebus, cum diuina officia
peracta sunt, quos pro absentia, aut erratorum ratione in Choro no-
tarit, eos præfecto Chori, presentibus alijs de capitulo, qui eo loco tunc ad-
fuerint, in Sacristia, aliove loco, vbi superpellicea, Canonicalesve cappas, &
induunt, & exuunt, cum primùm ed Clerus, collegiatim à Choro redierit, no-
minet, errataq, singula exponat. Si quis verò erit, qui aliquam absentia
sua, alteriusve facti causam asserat, quamobrem se contra præscriptas regu-
las quicquam non egisse, admisisseve; nec propterea absentia, vlliusve errati
pœnam commississe putet; id tunc Chori præfecto corā punctatoribus planè si-
gnificet. Nec uerò si punctator contradicat, is cum illo nõ modò non cõtendat,

neque Verbum vllum commutet, sed ne respondeat quidem: immò verò statim inde secedat. Præfectus autem cæteris præter punctatorem, se moris, de re tota deliberet; atq; si ita planè rem se habere manifestè compererit, nullam, vel absentia, vel errati culpam ille commiserit, illius punctationem in Choro notatam, deleri iubeat. Si verò ita sanè non confiterit; in librum punctationum omnino referri mandet. Quod si qua, vel difficultas, vel ambiguitas erit; Vicarius Episcopi consulatur, qui totam rem statim sine forma iudicij, liberè arbitrato suo statuatur, vt iam est sancitum.

Sin autem hæc, notatos, errataq; in Sacristia, aut alibi Canonicis, Capitulo nominandi, seu exponendi ratio, aliquid vel incommodi, vel turba, vel dissensionis, vel rixæ, offensionisve afferat, vt punctatores ipsos, ab officij sui libertate deterreat; Episcopo integrum sit, illam omittere, rescindere, atque abrogare, & vt magis expedire censuerit.

Quos alios etiam punctator notet. Cap. XI.

Punctator præterea, qui vel idem, vel alius sit, ab Episcopo constituatur, cuius officium erit, singulos mansionarios, Capellanos, Sacristas, custodesve, aliosve Ecclesie ministros, Chori officijs adstrictos, qui statis horis ab illis abfuerint, qui ve contra nostras ordinationes, aliave, vt supra, errata commiserint, diligenter obseruare, eosdemq; in Choro quam primum notare.

C A P. XII.

Supra
fatis di-
ctum.

HIC item punctator inuet; officium tribus mensibus gerat; absentes, & errantes obseruet, notet; notatosq; in Sacristia nominet: & statim in libro punctationem seruet; & in suo munere cetera omnia, quæ alijs punctatoribus præscripta sunt præstet.

Quando dictorum librorum collationes, supputationesq; faciendæ, & subscribendæ erunt. Cap. XIII.

Singulis hebdomadis, vt est supra decretum, punctationum suarum libros conferant inter se punctatores illi, quorum alter ab Episcopo, alter à Capitulo delectus est: ex qua collatione, tum quicquid pro sua quemque personalis in Choro residentia munere præstitisse; tum rursus, pro absentia, errorumve ratione, quoties officio suo defuisse, diligenti punctationum supputatione facta, constiterit, id firmum ratumve vsque adeo sit, vt eo collato, in singulas hebdomadas calendo, tribus primis vniuscuiusque mensis diebus canonicalis ministerij, aut opere, quam quis in Choro præsens, mense proximo superiori rectè, & ritè obierit, certa, firmaq; supputatio, à præfecto Chori, & à punctatoribus constituatur, qui præterea eo nomine constituti illi supputationi subscribant.

C A P. XIII.

Supra
idem c.
10.

EAM verò cautionem punctatores adhibeant, vt cum in libris conferendis aliquid compertum esset, quod villo quouis modo discreparet; antequam illa

quam illa punctationum, distributionumve supputata ratio constituatur, quę stata, firma, & subscriptione munita sit, Episcopum, aut eius Vicarium consulant; qui sine vlla forma iudicij, omnem controuersiam dirimat.

Qualiter reddituum capitularium totius anni supputatio facienda sit. Cap. XV.

AD certam illius collatę, & constitutę supputationis rationem, mense Octobri, aliove singulis annis, omne, quod ex communi Capituli censu habere quis debet, rectę pro vnicuiusque Ecclesię more supputetur. Cui supputationi, calculove, prefectus capituli, & alter Chori, item punctatores, caneparius capituli, & si ita capitulo videbitur, duo item alij, a capitulo delecti, presentes adsint.

Vid. d.
c. 23. §.
vlt.

Quę cautio in dicta supputatione habenda sit, & qualiter subscribenda sit. Cap. XVI.

IN eo omni calculo cautio omnino sit, vt vnicuique verę detrahatur, quod detrabi par est, pro ratione dierum, & horarum canonicarum, quibus a Choro, diuinisq; officijs abfuerit: nisi illum, ijs causis abfuisse contigerit, ob quas Tridentina sanctione, Constitutionibusq; Prouincialibus quis licet absens, in presentibus tamen censetur.

Tum detrahatur item pro ratione erratorum si quę ille commiserit.

Huic supputationi ita initę, ac detractę, prefectus capituli, & item Chori, & illi duo a capitulo delecti, ac punctatores item subscribant.

Cui & cur prædicta supputationum scripta ritę obsignata tradi debeant. Cap. XVII.

TAbulę verd, syngraphę, aut scripta huius sic initę, & subscriptione obsignatę supputationis, thesaurario, Canepariove Capituli tradantur, vt, quod vnicuique debetur, stas temporibus, pro illius constituti calculi ratione persoluat. Aut eidem consentienti, quantum quisque pro illius supputationis ratione, habere, capereve debet: tantundem cedat e communi residentię censu.

Ne ante statuta tempora distributiones persoluantur.

Cap. XVIII.

NE Capitulum, aut Thesaurarius, Canepariusve Capituli, aliusve quicumque, qui distributiones paritur, cuiquam de Capitulo, alijve Chori ministro, etiam qui presens diuina officia obierit, ne eo quidem nomine, quod distributiones iam suas, residentię munere cum fecisset constet, ante statuta solutionis tempora persoluat, vel eo nomine cessionem alicuius exacttionis ante faciat.

Ne item, nisi recepta syngrapha ritè subscripta, soluantur.

Cap. XIX.

CUM verò solutionis stata dies venerit; ne cuiquam item soluat, cedatve, nisi tabellam illam, syngraphamve acceperit, cui à præfetto Capituli, & à Præfetto item Chori, & à punctatore etiam Episcopali, & ab altero item Capitulari, & alijs præterea duobus subscriptum sit, si quæ supputationi Capitulum constituerit: ac præterea, nisi mandatum solutionis, cessionisve, à præfetto capituli acceperit, ab aliove, ad quem de more spectat.

Prædictis contravenientes, quibus pœnis afficiantur.

Cap. XX.

SI verò plus soluerit, vel cesserit, quàm supputationis ratio tulerit, aut ante soluerit, cesseritve, quàm certè illis supputationis syngrapham subscriptione, vt supra obsignatam acceperit: vnus mensis distributionibus, & alijs arbitrarij Episcopi multis Sacristis, aut sodalitati Corporis Domini in ea Ecclesia constitutis, alijsve pio loco attribuendis, plectatur. Quibus pœnis multisve præfetus etiam Capituli, & Chori item, & punctatores, atque ad supputationem ita delecti, illi duo Capitulares, qui eiusmodi solutione, cessionive villo modo assenserint, afficiantur.

Quam multam, pœnamq; ijdem subeant, si alio quouis modo in eo assenserint, vt cuiquam solvatur, cedaturve distributio aliqua illorum dierum, aut horarum canonicarum, officiorumve, quibus, vel præsens ille in choro nõ adfuerit, vel erratum huiusmodi in diuinis officijs contraxerit, vt nostris decretis, aut alio quocunq; iure censeari in absentibus debeat.

Recipientes vltra debitum scienter, qualiter plectendi erunt.

Cap. XXI.

QUI verò, vel ante solutionis, cessionisve, & syngrapha tempus, vel plusquam sibi debeat villo quouis modo pœnè scienter acceperit; is ab Episcopo, & restituere cogatur, & triplo multetur, quod locis pijs eiusdem Episcopi arbitrarij attribuat.

Quacunq; causa, & si de aliorum non tamen Episcopi consensu contra prædicta aliquid recipiens totum restituar.

Cap. XXII.

SI verò vlla cuiusvis generis causa, causave specie, aut pretextu cuiquam distributiones, aut ab vniuerso Capitulo, aut ab eorum singulis contra nostra decreta, & præcepta dari, donari, remitti, aut quavis collusione concedi, sine consensu Episcopi contigerit; ne illas quisquam capiat; si per ceperit, retinueritve, ne suas faciat; sed restituere cogatur.

Prædicta

Prædicta pro capitularibus, etiam locum habeant pro aliorum inferiorum distributionibus.

Cap. XXIII.

HAec omnis ratio in supputatione, & solutione distributionum Capitularium supra præscripta, pęneq; ibidem proposita: locum etiam habeant in quouis distributionum censu, qui ad mansionarios, sacristas, custodes, aliosve Chori ministros, & inferiores Canonicis, quocunque nomine nuncupatos pertineat.

Itidem ut supra, de eorum ipsorum punctatoribus, Thesaurarijs, caneparijs, aut si quos à capitulari censu, Thesaurario, canepariove, & punctatoribus distinctos habuerint, decretum sit. At loco eorum duorum, qui de Capitulo ad supputationem adhibendi sunt, alij itidem duo, ex ipsis inferioribus Chori ministris, distributionum censum, à Capitulari, Canonicaliue separatè habentibus adhibeantur; ijq; ab iisdem, ad quos census pertinet, eligantur.

DE OFFICIO MAGISTRI CHORI, & cęremoniarum. Tit. XX.

Quæ à magistro cęremoniarum agenda sunt, & quæ suis ordinibus contrauentium pœna.

Cap. I.

CHORI, vel cęremoniarum Magister, siue alio huiusmodi nomine appelletur, qui diuinis officijs celebrandis tanquam magister est, denunciet officium simplex, vel solenne celebrandum.

Quando de Dominica, de festo, vel de feria.

Quę Antiphonę, Orationes, Psalmi, Lectiones recitandę, aut canendę.

Quando standum, sedendum, caput submittendum, aut flectendagenua.

Omnes Ecclesię ministros sui officij admoneat.

Adolescentes, vel rudes, quibus Euangelium, Epistola, vel aliquid eius generis pulicè recitandum sit, prius in Sacristia audiat, & erudiat.

Eum omnes audiant; qui non audierint, ab eo, qui Choro præsidet, corripiantur; & si opus erit, ad Episcopum deferantur.

Tabellam in Sacristia figendam conficiat, in qua præscribat quid à singulis Canonicis, vel alijs beneficiatis in singulis horis per hebdomadam, aut etiam per plures dies recitandum, cantandumve sit, qui, quo tempore, et ordine missam celebrare, vel horas dicere, aut alia munera obire debeant.

Qui autem, quod ei in tabella præscriptum fuerit, non fecerit; in quam horam peccarit eius distributiones amittat.

Cui-